

Střípky z minulosti aneb Povídaní o Tataráčovi a Dominovi

(část II.)

Posledně jsme se rozloučili s Josefem Tataráčem ve chvíli, kdy se stal adresátem škodolibého vtípku mladých hochů. Nestalo se tak poprvé. Prostáček Josef byl natolik důvěřivý, že málokomu dalo velkou práci ho napálit.

„K bojanovské faře, která byla děkanstvím, patřilo celé velké hospodářství. U Padrt byla louka, na jižním svahu proti slunci, dobře podmáčená. Brzy na jaře tu rostla pěkná tráva a na tu chodily panu děkanovi ženský z Kovářova. A tak se pan děkan domluvil s Josefem Tataráčem, kterej už nosil tehdy flintu a honícího psa, aby mu tam dělal hlídače.“ Josef k nové roli přistoupil se vším odhodláním. Vstával brzy ráno a skutečně se mu zpočátku podařilo několik žen nachytat. Ten vyváděl! Bral jim nůše, vyhazoval z nich trávu, nadával jak špaček. Stručně řečeno, řádl jako tajfun. Pan děkan byl spokojený, nikoliv však kovářovské ženy, které zatroubily k protiútoky.

Po jedné velké mši, na níž Tataráč chyběl, si na něj kovářovské ženy počkaly a jedna přes druhou mu líčily, kterak o něm pan farář na mši špatně hovořil. *„Josefe, Josefe, taky říkal, žes mu ukradl košili.“* Do Josefa jako kdyby hrom uhodil. Nečekal na nic a vyrazil rovnou na faru. Pan farář seděl zrovinka u nedělního oběda. Tataráč vtrhnul do místnosti, neřekl ani „pozdravpámbů“ a pustil se do vykuleného faráře, co že to vykládá za nesmysly, že mu jakživa žádnou košili neukradl. Farář se ani nenadechl a bylo po přátelství. *„Ovšem, dlouho to netrvalo a Josef zase přišel s prosíkem zpátky, poněvadž přeci jen od pana děkana sem tam něco dostal.“*

Josef toho jistě zažil ještě mnoho a mnoho, víc příhod však k mání není. Pojdme se tedy seznámit s druhým zajímavým bojanovským obyvatelem, a tím byl Domin, který se potuloval v Bojanově a v jeho blízkém okolí. Domin byl, jak se říká, známá figura. Příležitostně pracoval, aby si vydělal pár korun, ale častěji se různě potuloval, kradl a nikde ho neviděli rádi.

I stalo se, že se objevil na dvoře statku, kde tou dobou pobývala hospodyně sama doma. Zatůkal,

zamumlal cosi za dveřmi a vstoupil do světnice. Paňmáma, jen ho uviděla, prohlásila, že mu nemůže nic dát, neboť je hospodář pryč a ona nic nemá. A jak tak rozkládala, všiml si Domin pytlíku čerstvě vymačkaného tvarohu. Už už se otáčel, že tedy půjde s nepořízenou pryč, když tu náhle popadl plátno s tvarohem, hbitě si ho hodil na záda a vyběhl ze stavení pryč. Hospodyně se za ním rozeběhla, ale *„jak byla tlustá, tak se zadýchala*

a volala: „Domine, ty..., py..., ty..., pyt...“ Na slovo pytlík jí nestačil dech. Domin na nic nečekal a upaloval k Vršovu, kde hned v prvním stavení směnil ukradený proviant za chleba, a to se slovy: *„Tvarohu mám dost, ale chleba mně schází.“* Takhle napálil paní mámu za to, že byla lakomá.

Jednoho dne přišel pro změnu žebrot na faru. Ani tady mu pšenka příliš nekvetla. Dostal pouze halír, což se mu pranic nelíbilo. Odcházel odsud s výhružkou, že „*posadí červeného kohouta na střechu*“. Osud si však pro něj připravil jinší příběh. Milé čtenářstvo, pozor. Jste-li citlivé povahy, není pro vás následující odstavec vhodný. Dominovi totiž nebyla dopřána nikterak milosrdná smrt.

Do kraje právě zavítala zima, když se místní tulák vydal po žebrotě ze Sedliště směrem na Prosíčku. Zrovinka se budovala silnice mezi Bojanovem a Horním Bradlem. V lese nad Bezděkovem byla cesta notně rozkopaná, všude „*náspy, výkopy, plno kořenů, vývratů, stromy vysekaný*.“ Domin si to namířil rovnou k čerstvě nasypanému, silně zmrzlému svahu. Usilovně šplhal vzhůru, nebojácně přeskakoval nejrůznější překážky. „*A když už byl takřka nahoře, snad se pod ním kámen utrhł, sjel dolů po bříše, kabát se mu vyhrnul...a kámen nebo kořen mu roztrhly břicho*.“ Žádné pomoci se nedovolal a pomalu na daném místě zemřel.

Abychom nekončili naše vyprávění tragicky, na závěr nabízím příběh z vesnice, jejíž jméno pan Štěpán neprozradil. Třebas někdo z vás následující historku zná.

Na úpatí Železných hor, v malé vesnici, stálo hospodářství. Přišla tuhá zima a zajíci, kterých bylo tehdy dost, se z hladu přestali bát a potravu hledali u lidských příbytků. Mnohdy proklouzli pootevřenými vraty i do stodoly. Pantáta ze zmíněného hospodářství přemýšlel, jak zajíce ulovit. Zmínil se před čeládkou. Jedna šikovná služka mu poradila, aby vyhloubil ve sněhu jámu a zakryl ji slámou. Ještě mu poradila, ať na slámu nezapomene položit trochu jetele. Dušovala se, že u nich to tak dělávají a že zajíčka určitě lapí. „*Holka, to je nápad! To udělám!*“ zajásal hospodář.

Hned druhý den se pustil do práce. Dalšího rána nemohl dospat, vzal lucernu a ještě za tmy vyrazil na obhlídku. Zajíc v pasti! Hospodář nelenil a honem spěchal za ženou, aby se pochlubil. „*Bábo, ježíšmarjájosefe, zajíc je v jámě. Co uděláme?*“ Hospodyně se zamyslela a rozhodla, že zajíce dostanou z jámy sami, protože kdyby jim šel pomoci čeledín, museli by mu dát stehno. Pantáta souhlasil a odběhl pro kabát. Jeho žena však čekat nedokázala a jen v košili se vydala k jámě. Posvítla si dovnitř, „*zajíc se vylekal světla i báby a chtěl nahoru. Bába v obavě, aby zajíc neutekl, se pustila dolů. Jenomže! Režná košile se jí vykasala, zachytila o šindel a ... úplně nahá sjela do jámy. Zajícovi se zdála nejschůdnější cesta po jejím bříše. Vyskakoval, zatínal drápy, škrábal, bába kopala. Zatím dědek přiběhl s vidlemi, z jámy se jen hulilo, samý chlup*.“ Hospodář nakonec svou ženu ze spárů rozdivočeného polníáka vysvobodil. Bohužel zajíčkovi pomoci nebylo. Skončil na pekáči. Hospodář pak ještě dlouho tuto historku dával k dobru mezi sousedy se slovy: „*Zajíc měl sádla dost, ale nestačilo to, vše jsem musel vymazat bábě na poškrábaný břicho*.“

Hezké podzimní dny přeje

Lenka Pimonová